

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
PO SREČANJU VLADE RS Z EVROPSKO KOMISIJO
(Brdo pri Kranju, 8. januar 2008)

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj še z moje strani, posebej podpredsednici Evropske komisije, gospe Margot Wallström. Veseli smo, da je danes tukaj z nami kakor tudi ostali člani in članice Evropske komisije.

Gre za pomembno srečanje na začetku slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Gre tudi za tradicionalno srečanje, kljub temu pa je to srečanje, ki smo ga začeli in ga bomo nadaljevali tudi popoldne zelo vsebinsko. Poglobili smo medsebojne vezi, govorili smo predvsem o ključnih izzivih, ki čakajo Evropsko unijo v tej polovici leta 2008. Komisarji ter kolegice in kolegi iz Vlade Republike Slovenije so že opravili razgovore o osemnajstih sklopih vsebinskih vprašanj. Pogovarjali smo se posebej tudi z gospo podpredsednico, nadaljujemo z delovnim kosilom in s plenarnim zasedanjem Evropske komisije in Vlade Republike Slovenije.

Tekom vseh razprav je rdeča nit pogovor o ključnih izzivih, ki so pred Evropsko unijo v prvi polovici leta 2008 in o prioritetah slovenskega predsedstva. Gre za Lizbonsko pogodbo; ugotavljamo, da je primarni, največji politični interes Evropske unije, da ratificiramo pogodbo, da opravimo ta popravni izpit. V času slovenskega predsedovanja bomo v sodelovanju z institucijami Evropske unije naredili vse, da bodo vsi ostali dogodki in procesi potekali tako, da bo proces ratifikacije lahko potekal nemoteno. Del te agende je tudi priprava na uspešno implementacijo Lizbonske pogodbe. Naš skupni cilj je seveda, da pogodba zaživi s 1. januarjem 2009 in, da Evropska unija dobi nov institucionalni temelj, na podlagi katerega bo nadaljevala svojo rast kot globalni dejavnik v svetu.

Pogovarjamo se tudi o energetske-okoljskem paketu. Vsebinsko bo to verjetno najzahtevnejši del slovenskega predsedovanja. Za sprejem dobrih zaključkov in odločitev ali pa za dobro nadaljevanje odločitev, ki so bile sprejete v lanskem letu je zelo pomembno tesno sodelovanje med Evropsko komisijo, predsedujočo državo, Evropskim parlamentom. Tekom tega pogovora delamo na tem, da postavimo vse temelje za tovrstno sodelovanje. V okviru tega nas čakajo tudi zelo zahtevna pogajanja v relativno omejenem času od objave predloga Evropske komisije, 23. januarja, pa do marčevskega Evropskega sveta, ki bo letos precej zgodaj. Pogovarjamo se o zagonu tretjega cikla Lizbonske strategije. Tukaj smo enotni z Evropsko komisijo, da mora Evropa povečati inovativnost, stimulirati mala in srednja podjetja v tej smeri in tako prispevati k večji konkurenčnosti Evropske unije nasploh in tudi v Evropski uniji.

Posebno pozornost in poslušnost tekom teh pogovorov namenjamo Zahodnemu Balkanu. Izhajamo iz skupnega enotnega usklajenega izhodišča, da je pri reševanju odprtih vprašanj o regiji Zahodnega Balkana treba graditi na enotnem pristopu celotne Evropske unije in iskati rešitve, ki bodo dolgoročno

stabilizirale regijo. Popoldne oziroma po teh delovnih srečanjih bo v Ljubljani slovesnost ob odprtju evropskega leta medkulturnega dialoga. Z veseljem bomo skupaj s Komisijo odprli ta dogodek in otvorili leto medkulturnega dialoga v Evropi. Gre za pomembno dodano vrednost, ne samo slovenskega predsedovanja, tudi francoskega predsedovanja v drugi polovici leta 2008. Gre za neko pomembno točko nadgradnje vsega, kar je Evropska unija dosegla doslej - v smislu, da dejansko Evropska unija pogleda, katere so tiste skupne vrednote in tisti vrednostni temelji, na podlagi katerih se je Evropska unija oblikovala na svojem začetku, katere vrednote so se v času 50-letnega obstoja in rasti Unije nadgradile in kako lahko na temelju teh vrednot vodimo enakopraven dialog z drugimi kulturami v soseščini in tudi na sploh v globalnem svetu.

Slovenija si je postavila za slogan vodenja Evropske unije v prvi polovici leta 2008 Sinergija. To pomeni, da plediramo za več sinergije med kulturami, med generacijami in državljani v Evropski uniji, med članicami in institucijami. Izhajamo iz osnove, da je potencial Evropske unije neizmeren. Evropska unija je silno bogastvo dobrih praks, ki ga lahko s prenašanjem med seboj, s posnemanjem, z nadgradnjo v prihodnosti bogatimo in izkoristimo ta potencial, ki je dejansko enkrat v globalnem svetu.

Naj zaključim z mislijo in oceno, da je bilo tekom današnjega dne vzpostavljeno zelo dobro sodelovanje med Vlado Republike Slovenije in Evropsko komisijo. Na osnovi tega sodelovanja se bomo z optimizmom in pogumom soočili z izzivi, ki čakajo Evropsko unijo v naslednjih šestih mesecih.

PODPREDSEDNICA EVROPSKE KOMISIJE MARGOT WALLSTRÖM:* Najlepša hvala. Seveda je Evropska komisija zelo vesela, da je lahko tukaj v Sloveniji in premier gospod Janez Janša je že obljubil, da bo zagotovil dobro vreme za celoten obisk Komisije. To je tudi zgodovinski dogodek, saj bomo sedaj od tega predsedovanja Slovenije Evropski uniji premostili tisto razdelitev med starimi in novimi državami članicami Evropske unije, torej, tudi s tega vidika je to zelo pomembno. Zagotovo bo to predsedstvo zelo uspešno, na to smo dobro pripravljene, dobro smo sodelovali, kolegij Komisije pa želi še naprej tesno sodelovati s Slovenijo v prihodnjih šestih mesecih.

Naš predsednik gospod Barroso je na žalost zbolel, ima gripo, zato ga danes jaz nadomeščam. Zelo mu je žal, da danes ni mogel priti sem, ampak mi je naročil, naj vam izrečem njegove najboljše želje. Zelo se že veseli svojega obiska v Slovenijo, ki bo zelo kmalu. Prav tako nas zelo veseli, da ste Slovenci eni izmed največjih podpornikov Evropske unije; 71 odstotkov Slovencev meni, da je njihova država pridobila po vstopu v Evropsko unijo, glede na raziskavo Eurobarometra iz meseca decembra. In tako smo sedaj začeli leto 2008 kot močnejša Evropska unija - 21. decembra se je razširilo schengensko območje, Ciper in Malta sta se 1. januarja pridružila evroobmočju, Slovenija pa je prevzela krmilo in vodstvo Evropske unije.

Komisija se je odločila, da bo leto 2008 leto, ko bo Evropska unija prinesla rezultate in to gre z roko v roki z evropskim predsedstvom in njegovimi prioritetami. Seveda potrebujemo sinergijo, da bomo to vse dosegli. Če dovolite, bi se nekoliko navezala na agendo, ampak obljubim, da ne bom predolga. Najprej glede pričakovanj – Komisija seveda popolnoma podpira slovensko predsedstvo in njegove prioritete. Danes bodo potekali dvostranski sestanki med komisarji in ministri in nekaj izmed teh je že prineslo sadove. Tudi kosilo in plenarno zasedanje danes popoldne bosta potrdila dober duh, kateremu smo bili priča do sedaj. Politika na področju podnebnih sprememb bo predstavljala zelo velik del dela prihodnjih šestih mesecev. Kot veste, naj bi 23. januarja Komisija predlagala svoj okoljsko-energetski sveženj. To bo zelo velik prispevek boju proti podnebnim spremembam. S tem bomo izvajali svoje zelo ambiciozne cilje, ki jih je potrdil Evropski svet. Torej, gre za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in pa za večjo uporabo obnovljivih virov energije.

Prav tako je zelo pomembna kredibilnost Evropske unije po balijskem sestanku in to bo tudi zelo velik prispevek v prihodnji konkurenčnosti in uspehu evropske industrije. Razprave o tem, da to predstavlja prevelike stroške in breme, so zaključene. To je namreč del rešitve, to je naša priložnost. Komisija se v zvezi s tem zelo intenzivno posvetuje z državami članicami, da bi vzpostavili nek pravičen in uravnotežen sistem tudi glede delitve bremen med državami članicami. To naj bi ohranilo našo konkurenčnost, predstavljalo priložnosti za industrijo in podjetja.

Prepričana sem, da bomo dosegli napredek, o tem smo se pogovarjali že danes zjutraj, in da to lahko dosežemo že med slovenskim predsedovanjem. Ravno to predsedstvo pa bo moralo zagotoviti, da bo že na junijskem vrhu določeno tudi, kako bodo potekale zadeve na notranjem trgu.

Druga zadeva, ki jo je že omenil predsednik vlade, pa je lizbonska strategija za rast in zaposlovanje. To bo glavno vprašanje na pomladnem evropskem vrhu. Takrat bomo obravnavali lizbonsko strategijo in vzpostavili novi triletni cikel. Gre za naslednja področja: za odpravo prehitrega zapuščanja šol, gre za peto svoboščino, to je za prost pretok znanja in pa za večji dostop do širokopasovnega interneta, ki je zelo pomemben. Prav tako je treba okrepiti koordinacijo ekonomskih politik. Lani smo videli, da lizbonska strategija deluje in sedaj morajo slediti naslednji koraki. Potem še ena zadeva, ki bo zelo pomembna na politični agendi tega predsedstva. To pa je Zahodni Balkan. Komisija je vesela, da je Slovenija zelo predana celotnemu procesu širitve. Naj poudarim, da so bile vse dosedanje širitve zelo uspešne, ekonomsko, socialno, pa tudi za samo integracijo Evrope. To Evropo krepí in to velja tako za stare kot za nove države članice in te razlike sedaj ne bo več. Skupaj s slovenskim predsedstvom bo Komisija pripravila sporočilo, nekje v začetku marca, kjer bo poudarila predanost Evropske unije prihodnosti Zahodnega Balkana. Preučili bomo situacijo in predlagali naslednje korake.

Za prihodnost Unije pa je pomembna ratifikacija Lizbonske pogodbe. To je izhodišče. Komisija upa, da bo ta pogodba začela veljati 1. januarja 2009, že dosti pred prihodnjimi evropskimi volitvami. Pomembno je, da državljanom povemo, za kaj gre v Evropski uniji. Ne glede na to, kakšen bo postopek ratifikacije, moramo še naprej ljudem razlagati, kako zadeve potekajo in da upoštevamo zaskrbljenost in vse kar si ljudje želijo pri ustvarjanju naših politik.

Torej, letošnje leto je leto rezultatov, praktičnih in konkretnih rezultatov za državljane. Torej s to dinamiko in usmerjenostjo v reforme bomo dosegli ekonomski in socialni razvoj in Slovenija je s to evropsko predanostjo zagotovo z veliko navdušenostjo začrtala pot tem šestim mesecem. In prepričana sem, da si tudi gospod Barroso želi, da tukaj povem, da se vsi zelo veselimo in si veliko nadejamo od prihodnjih šestih mesecev. Hvala lepa. Smo na voljo za vprašanja.

NOVINARKA:* Vprašanje za oba. Prioritete Evropske unije v naslednjem obdobju, v skladu z izjavo premiera včeraj, so lahko naslednje in sicer – Bosna namesto statusa Kosova. Če je temu tako, zakaj je temu tako? Prosim za specifične odgovore in tudi za mnenje podpredsednice Komisije.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA:* No, to ni bila moja izjava, tega nikoli nisem dejal. Dejal sem, da so tudi drugi problemi na Zahodnem Balkanu ob kosovskem vprašanju. Nikoli pa nisem rekel, da bo BiH naša prednostna naloga.

NOVINAR:* Vprašanje za gospoda Janšo. Ali bodo kakšne posledice za hrvaška pogajanja z Evropsko unijo? Ali ste se pogovarjali danes o tem? In tudi vprašanje za ga. Wallström. Ali je mogoče, da se bodo ustavila pogajanja s Hrvaško, če bo ta vztrajala na implementaciji ekološko ribolovne cone?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Čeprav ni bilo v ospredju, tudi ne bi želel špekulirati, kaj se bo zgodilo, če bi se zgodilo oziroma če se bo zgodilo. Slovenija podpira stališče, ki ga je izrazil komisar za širitev g. Olli Rehn, mislim, da ga je danes tudi še dodatno pojasnil. Čakamo na to, da bo formirana nova hrvaška vlada, da dobi zaupnico v parlamentu in da bo nemudoma začela reševati to vprašanje in sicer v skladu z obvezami, ki jih je sama sprejela skupaj s Slovenijo, Italijo in Evropsko komisijo.

PODPREDSEDNICA EVROPSKE KOMISIJE MARGOT WALLSTRÖM:* No, o tem vprašanju se bomo pogovarjali, ko se srečamo na bilateralnem sestanku. O tem seveda zelo veliko pišejo mediji, o tem se zelo veliko razpravlja, in kot je Olli Rehn že povedal, je zelo pomembno, da od nove vlade pričakujemo, da bo izpolnila dogovore, ki smo jih sprejeli junija in to je bilo tudi poudarjeno decembra na Evropskem svetu. Menimo, da v duhu sodelovanja, ki ga pričakujemo od vseh držav članic in tudi od kandidat, da bo tudi to vprašanje rešeno.

NOVINAR:* Dve vprašanji. Eno za gospo komisarko. Včeraj je predsedstvo, premier in tudi državni sekretar za zunanje zadeve, dejal da je treba biti previden pri pobudah, odločitvah v tem polletju, zato da ne bi prišlo do komplikacij pri ratifikaciji Lizbonske pogodbe. Mene zanima, ali tudi Komisija meni isto in ali bo proces ratifikacije vplival na pobude in pa politike v naslednjih šestih mesecih? Drugič, Portugalska bo ta teden povedala, kako namerava ratificirati Lizbonsko pogodbo. Nekateri opazovalci pričakujejo referendum. Ali vas to morda skrbi? Ali bi to lahko zakompliciralo prihodnji proces ratifikacije v drugih državah članicah, na primer v Združenem kraljestvu? Ali bo morda tu pravzaprav Portugalska morda zgled v primeru Lizbonske pogodbe?

PODPREDSEDNICA EVROPSKE KOMISIJE MARGOT WALLSTRÖM:* No, če bi Komisija popustila državam članica, ki pravijo »ne se dotikati tega vprašanja, ne delati tega, ne odločati o onem«, potem ne bi storili ničesar. Mi moramo zagotoviti, da najdemo pravo ravnotežje. Treba je spoštovati seveda tudi težavne nacionalne razprave, hkrati pa moramo izpolnjevati svoje naloge, svoje delovne načrte. Ti so že dolgo časa zastavljeni in tu imamo dolgoročne načrte. Mi moramo dajati neke rezultate, to pričakuje parlament in tudi Svet. Mi moramo seveda sodelovati z državami članicami in tudi upoštevati nacionalne razprave. Vendar to ne sme vplivati na naše delo. Mi moramo dajati neke rezultate. In mi smo tudi obljubili določene predloge. To bomo storili. Torej, mi bomo delali v skladu z našim načrtom. Če bomo pripravljali sporočila o pogodbi, potem bomo seveda upoštevali tudi nacionalne občutljivosti. Tako smo vedno delali.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Naj tudi sam izrazim mnenje k temu vprašanju. Jaz mislim, da tu ne gre za dilemo ali nekaj narediti ali ne. Se pa vseeno strinjam s podpredsednico EK. Gre pa pri nekaterih vprašanjih za dilemo, kdaj narediti kakšno potezo, ne da bi to vplivalo na neko končno odločitev, na samo vsebino in tudi ne na učinkovitost takšne odločitve. So določeni časovni okviri, v katerih je pač določene odločitve treba sprejeti, diskusijo lahko začnemo nekoliko prej ali pa nekoliko pozneje. Se pravi ne gre za vsebinsko vprašanje, ali zdaj Evropa stoji in čaka, da bo dokončno ratificirana nova pogodba in se šele potem normalno življenje odvija naprej. Ne gre za to dilemo. Gre za vprašanje časovnih dimenzij pri posamičnih občutljivih vprašanjih. Kar se tiče ratifikacije Lizbonske pogodbe na Portugalskem. Naj najprej rečem, da je Portugalska vložila veliko naporov in dosegla velik uspeh z medvladno konferenco oktobra v Lizboni in tudi s podpisom Lizbonske pogodbe, decembra, prav tako v Lizboni. S tega vidika nihče ne dvomi v podporo, ne samo vlade oz. politike, ampak tudi državljanek in državljanov Portugalske temu dokumentu, ki tudi nosi ime po njihovem glavnem mestu. Torej, jaz sem prepričan, da tudi, če bi bil na Portugalskem referendum, bi bil ta pozitiven in je popolnoma suverena pravica državljanek in državljanov Portugalske, vlade, parlamenta, da se odločijo, na kakšen način bodo opravili postopek ratifikacije. Kljub temu pa obstaja seveda tudi pomislek, kako posamični procesi ratifikacije vplivajo, glede na to, da je pač Evropa komunikacijsko, politično povezana in da smo tega veseli, kako ti procesi vplivajo na razpravo in na situacijo v drugih državah, kjer so pač morda razmere nekoliko drugačne. Torej, vsi, ki se odločamo o tem,

kako bomo pristopili k temu zelo delikatnemu projektu ali pa fazi projekta moramo misliti tudi širše. Ne samo na razmere doma, ampak tudi na razmere v celotni EU.

NOVINAR:* Zelo splošno vprašanje za oba govornika. Kako zaskrbljeni ste glede možne upočasnitve ekonomije v Evropski uniji, kajti zadnje številke kažejo določeno šibkost. Ali vas to skrbi, da bo prišlo do upočasnitve na področju ekonomije?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Bili bi ne-realisti, če ne bi računali na določene težave zaradi problemov na finančnih trgih, rastoče inflacije, rastočih cen nafte in hrane na svetovnih trgih in na vpliv vseh teh faktorjev na gospodarsko rast in na splošno gospodarsko situacijo v državah članicah EU. Kljub temu pa je v zadnjih dveh letih, še posebej v zadnjem letu EU realno rasla. Mislim, da je bilo ustvarjenih na območju celotne EU preko 3,5 milijonov novih delovnih mest. To predstavlja nov moment, to predstavlja novo realno podlago za nadaljnjo rast. In samo te težave, o katerih sem prej govoril, po mojem mnenju, strateško tega zasuka, tega napredka gospodarstva v EU ne morejo popolnoma doseči. Se pravi, po mojem mnenju lahko pričakujemo določene težave. Z vsako posebej se bomo spopadli tudi na evropski ravni. Marca na Evropskem svetu se predvideva tudi razprava o težavah na finančnih trgih, o ukrepih, ki jih je potrebno sprejet v nadaljevanju, zato da se zagotovi v prihodnje, da do takšnih situacij ne bi prihajalo oz. bi čim manjkrat prihajalo. Pričakujemo, da bodo ukrepi, ki so že bili sprejeti in tisti, ki se šele pripravljajo, te težave omejili. Se pa zavedamo, da so, da bodo vplivale, da bo z gospodarskega vidika leto 2008 za EU bolj težavno kot je bilo leto 2007. Vendar pa obstajajo tudi optimistični momenti na podlagi katerih gradimo optimistični vidik za naprej in ocenjujemo, da bo Evropa zmogla realno soočanje v realnem času s temi težavami. To so pa doseženi gospodarski uspehi in seveda politični dogovor v zvezi z Lizbonsko pogodbo, ki je zelo pomemben dosežek. Po eni strani dobivamo nov institucionalni temelj, po drugi pa bistveno več časa za vse evropske institucije, ki so se v preteklih letih ukvarjale z institucionalnimi vprašanji hočeš – nočeš. Zdaj pa bo ta čas lahko namenjen in posvečen tem konkretnim problemom.

PODPREDSEDNICA EVROPSKE KOMISIJE MARGOT WALLSTRÖM:* Naj dodam še stavek ali dva, ker pač menim, da so ključne besede budnost. Mi moramo biti pozorni na to, kar se dogaja na finančnih trgih. Mi moramo zagotoviti, da se bodo spoštovala pravila, ki smo jih sami vzpostavili. In menim, da je splošna ocena, kot sem to tudi razumela iz naslovov Financial Timesa, je splošna ekonomska podlaga zdrava in iz tega izhaja tudi moč EU v tej situaciji. Seveda pa moramo biti budni, previdni in zagotoviti, da bodo vsi spoštovali pravila, ki smo jih sami vzpostavili zase.

NOVINARKA: Vprašanje za komisarko. Omenili ste energetske-podnebni paket in o prispevku Slovenije. Kaj lahko v zvezi s tem stori Slovenija? In vprašanje za premiera: kaj namerava Slovenija storiti glede porazdelitve bremen med državami članicami?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Gre za zahtevno nalogo. Zelo cenimo trdo delo, ki ga Komisija, še posebej pa pristojni komisarji vlagajo v to, da uskladijo, preden se sploh pride s predlogom v institucije in v javnost, ključen pristop pri razdelitvi, ne bom rekel bremen, ampak naporov, zato da te skupne cilje EU dosežemo. In tukaj ima Komisija vso našo podporo. Ko bo predlog za razprave in za odločanje pripravljen, se bo Slovenija dodatno, kot predsedujoča država, vključila v usklajevanje. To bo zelo občutljiva faza in želimo, da jo zaključimo čim prej. Zavedamo pa se, da je treba biti realist in ne napovedujemo v zvezi s tem nobenih rokov. Še posebej pa poudarjam to, da je velikega pomena, na kakšen način bomo določili splošne kriterije za delitev naporov. Kajti te iste kriterije bo morala EU zagovarjati tudi, ko se bo pogajala z drugimi partnerji v globalnem svetu za svetovni dogovor o ukrepih za zmanjšanje negativnih ukrepov klimatskih sprememb. Torej, iste splošne kriterije, ki jih bomo določili za države članice, bo potrebno zagovarjati tudi zaradi verodostojnosti, zaradi uspeha, ko se bo EU na svetovnem odru pogajala z

Združenimi državami, Brazilijo, Kitajsko, Indijo in vsemi ostalimi, s katerimi je treba doseči dogovor za post-kjotsko obdobje.

PODPREDSEDNICA EVROPSKE KOMISIJE MARGOT WALLSTRÖM:* Naj dodam naslednje. Celoten paket o energiji in klimatskih spremembah bo na dnevnem redu v času slovenskega predsedovanja, vendar tudi potem vse do konca leta. Del tega paketa bomo obravnavali v času slovenskega predsedovanja in sprejemali odločitve. Upamo, da bo Slovenija pomagala zlasti pri paketu notranjega trga in energije. Tu seveda potrebujemo vso podporo in tudi Komisija bo pomagala pri odločitvi na junijskem Svetu. Vsekakor pa bo to na dnevnem redu, na vseh sestankih Sveta tekom leta.

** Magnetogram narejen na podlagi simultanege prevoda.*

